

SANAYİ VE TİCARETTE İŞ TEFTİŞİ HAKKINDAKİ

MİLLETLERARASI ÇALIŞMA SÖZLEŞMESİ

ILO Kabul Tarihi: 19 Haziran 1947

Kanun Tarih ve Sayısı: 13.12.1950 / 5690

Yayımlandığı Resmi Gazete Tarihi/Sayısı: 22.12.1950 / 17689 www.bilgit.com

Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Yönetim Kurulu tarafından Cenevre'ye davet edilerek orada 19 Haziran 1947 tarihinde 30 uncu toplantısını yapan Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Genel konferansı,

Toplantı gündeminin 4 üncü maddesini teşkil eden Sanayi ve Ticaret te İş Teftişi meselesine dair muhtelif tekliflerin kabulüne,

Bu tekliflerin bir Milletlerarası Sözleşme şeklini almasına karar verdikten sonra,

Bin dokuz yüz kırk yedi yılı temmuz ayının on birinci günü,

İş Teftişi hakkında 1947 Sözleşmesi adını taşıyacak olan aşağıdaki Sözleşmeyi kabul eder:

BÖLÜM I

SANAYİDE İŞ TEFTİŞİ

MADDE 1

Hakkında bu Sözleşmenin yürürlükte bulunduğu Milletlerarası Çalışma Teşkilatının her üyesinin sınai işyerlerinde bir teftiş sistemi bulundurması lazımdır.

MADDE 2

• Sınai işyerlerinde iş teftiş sistemi çalışma şartlarına ve işçilerin işleriyle meşgul oldukları sırada korunmalarına dair konulan kanuni hükümlerin uygulanmasını sağlamakla iş müfettişlerinin vazifeli oldukları bütün işyerleri hakkında uygulanır.

• Milli mevzuat, maden ve ulaştırma işletmelerini veya bu gibi işletmelerin bazı kısımlarını bu Sözleşmenin uygulanmasından istisna edebilir.

MADDE 3

• İş teftiş sisteminin vazifeleri şunlar olacaktır:

a. Çalışma müddetleri, ücretler, iş emniyeti, işçilerin sağlığı ve refahı, çocuk ve gençlerin çalıştırılması ve bunlarla ilgili diğer hususlar gibi, çalışma şartlarına ve işçilerin işleriyle meşgul oldukları sırada korunmalarına dair kanuni hükümlerin mezkür hükümlerin tatbikini temin etmekle iş müfettişlerinin vazifeli oldukları nispette uygulanmasını sağlamak;

b. İşverenlere ve işçilere, kanuni hükümlere riayet etmeyi sağlayacak en müessir yollar hakkında teknik malumat vermek ve tavsiyelerde bulunmak,

c. Mevcut kanuni hükümlerin sarih şekilde derpiş etmemiş olduğu kusur veya suistimalleri yetkili makamın dikkatine arz etmek;

• İş müfettişlerine tevdi edilebilecek diğer vazifelerin, esas vazifelerini ifaya mani olmaması veya işverenler ve işçilerle olan münasebetlerinde müfettişler için zaruri bulunan nüfuz ve tarafsızlığa halel vermemeleri lazımdır.

MADDE 4

• İş teftişi üye memleketin idari usulleriyle kabiletelif olduğu nispette, merkezi bir makamı nezaret ve murakabesine tabi bulunacaktır.

• Federal bir devlet bahis mevzuu olduğu takdirde, “merkezi makam” tabiri, ya federal bir makamı veya federasyonu teşkil eden bir hükümetin merkezi makamını ifade edebilir.

MADDE 5

Yetkili makam, aşağıda yazılı hususları kolaylaştırmak için uygun tedbirler alacaktır:

a. Bir taraftan teftiş servisleri, diğer taraftan benzeri faaliyetlerde bulunan hükümetin diğer servisleri de resmi ve hususi kurumlar arasında müessir bir işbirliği yapılması,

b. İş teftişi servisinin memurlarıyla işveren ve işçiler veya bunların teşekküleri arasında iş beraberliği yapılması.

MADDE 6

Teftiş personeli, memuriyette istikrarlarını ve hükümet değişikliklerini ve yerinde olmayan harici tesislere tabi bulunmalarını sağlayacak şekilde bir statü ve hizmet şartlarından faydalanan amme memurlarından tereküp edecektir.

MADDE 7

• Amme hizmetlerine alınmak için milli mevzuatın tespit edeceği şartlar mahfuz kalmak kaydı ile iş müfettişleri yalnız görecekları vazifeleri ifa edebilmek için gereken ehliyet gözönünde tutularak tayin edileceklerdir.

• Bu ehliyetlerin tahkiki yolları yetkili makam tarafından tayin edilecektir.

• İş müfettişlerinin vazifelerini ifa edebilmeleri için münasip şekilde yetiştirilmeleri lazımdır.

MADDE 8

Gerek erkekler, gerek kadınlar iş müfettişi tayin edilebileceklerdir; icap ettiği takdirde erkekle kadın müfettişlere özel vazifeler verilebilecektir.

MADDE 9

Her üye işleriyle meşgul oldukları esnada sağlık ve emniyetlerinin korunmasına dair olan kanuni hükümlerin uygulanmasını sağlamak ve kullanılan usullerin, malzemenin ve çalışma şekillerinin işçilerin sağlık ve emniyeti üzerindeki etkilerini incelemek maksatıyla, tababet, makina, elektrik ve kimya alanlarındaki mütehassırlar da dahil olmak üzere, hakkiyle ehliyetli eksper ve teknisyenlerin milli şartlara göre en münasip sayılabilecek tarzda teftiş faaliyetlerine iştiraklerini temin etmek için lüzumlu olan tedbirleri alacaktır.

MADDE 10

İş müfettişleri iş teftişi vazifesini müessir bir şekilde ifasına yetecek sayıda olacak ve bu sayı, aşağıdaki hususlar hakkıyla gözönünde tutularak tespit edilecektir.

- a. Müfettişlerin ifa etmek mecburiyetinde oldukları vazifelerin önemi hususiyetiyle:
 - i. Teftişe tabi işyerlerinin sayı, mahiyet, büyüklük ve mevki,
 - ii. Bu gibi işyerlerinde istihdam edilen işçilerin sayı ve neveleri,
 - iii. Uygulanmasının sağlanması gereken kanuni hükümlerin sayısı ve tenevvü,
- b. Müfettişlerin emrine verilmiş olan maddi vasıtalar;
- c. Teftişlerin müessir bir şekilde icrası için bunların tabi olacağı ameli şartlar.

MADDE 11

• Yetkili makam, iş müfettişlerine aşağıdaki hususların temin edilmesi için lüzumlu olan tedbirleri alacaktır:

a. Teftiş servisinin ihtiyaçlarına göre münasip şekilde techiz edilmiş ve ilgili bütün şahıslara açık bulundurulmuş mahalli bürolar;

b. Münasip amme taşıt kolaylıklarının mevcut olmadığı hallerde, müfettişlerin görevlerini ifa edebilmeleri için lüzumlu olan taşıt kolaylıkları,

• Yetkili makam, iş müfettişlerinin vazifelerini ifa edebilmeleri için lüzumlu olabilecek seyahat vesair masralarının kendilerine tediyesi için gerekli tedbirleri alacaktır.

MADDE 12

• Hüviyetlerini bildiren belgeleri hamil iş müfettişleri aşağıdaki yetkileri haizdir:

a. Teftişe tabi herhangi bir işyerine günün veya gecenin herhangi bir saatinde serbestçe ve önceden haber vermeksizin girmek,

b. Teftişe tabi olduklarına hükmetmek için makul bir sebep görebilecekleri bütün mahallere gündüz girmek;

c. Kanuni hükümlere hakikatten riayet edilip edilmediğine kanaat getirmek maksadıyla, lüzumlu görebilecekleri her türlü tetkik, kontrol ve tahkikatta bulunmak ve bilhassa:

i. Kanuni hükümlerin uygulanmasıyla ilgili her hususta işverene veya işletme personeline yalnız veya şahitler huzurunda sorular tevcih etmek;

ii. Çalışma şartlarına dair olan milli mevzuatın tutulmasını emrettiği her türlü defterlerin, kayıtların veya diğer vesikaların kanuni hükümlere uygun olup olmadıklarını tetkik etmek ve suretlerini çıkarmak veya bunlardan hulasalar maksadıyla, adı geçen vesikaların ibraz edilmesini talep etmek;

iii. Asılması kanunen mecburi olan ilanların asılmasını istemek;

iv. Tahvil etmek maksadiyle, kullanılan veya işlenen malzeme ve maddelerden numuneler almak ve bunları götürmek; şu şartla ki bu maksatla herhangi bir numune veya maddenin alınıp götürüldüğü işveren veya vekiline haber verilecektir.

• Müfettişler teftişe geldiklerini, işveren veya vekiline haber verirler; meğer ki bu tarzda haber vermenin, vazifelerinin ifasına hanel getirebileceğini mülhaza etmiş olsunlar.

MADDE 13

• Tesislerde, tertiplerde veya çalışma usullerinde tespit ettikleri ve işçilerin sağlık emniyeti bakımından bir tehlike teşkil edeceğine kani olmak için makul bir sebep gördükleri eksikliklerin tamamlanması maksadiyle tedbirler aldırarak hususunda iş müfettişlerine yetki verilecektir.

• Müfettişlerin bu gibi tedbirleri aldırarak mümkün kılmak üzere, adli veya idari makama her türlü itiraz için milli mevzuatın tanıdığı hak mahfuz kalmak şartıyla, kendileri aşağıda yazılı hususlarda emir vermek veya verdirmek yetkisine malik bulunacaklardır.

a. İşçilerin sağlık ve emniyetine dair olan kanuni hükümlerin tamamıyla uygulanmasını sağlamak için, tesislerde lüzumlu görülebilecek olan değişikliklerin tesbit edilecek bir zaman zarfında yapılması;

b. İşçilerin sağlık ve emniyeti bakımından yakın bir tehlike mevcut olduğu takdirde, derhal tatbik olunmak üzere tedbirler alınması.

• Fıkra 2 de derpiş olunan usul, üyenin, adli veya idari usulleriyle kabili telif olmadığı hallerde, müfettişler, emirlerin verilmesi veya derhal tatbik edilmek üzere tedbirlerin alınması için yetkili makama müracaat yetkisine malik bulunacaklardır.

MADDE 14

İş teftiş servisinin, milli mevzuatın emredeceği hallerde ve tarzlarda iş kazaları ve meslek hastalığı haberdar edilmesi lazımdır.

MADDE 15

Milli mevzuatın koyabileceği istisnalar mahfuz kalmak kaydiyle, iş müfettişleri:

a. Murakabeleri altındaki işletmelerle doğrudan doğruya veya dolayısıyla herhangi bir alakaları olmak kaydını haiz bulunmayacaklardır.

b. Vazifelerin ifası sırasında, imalat, ticaret sırları veya işletme usulleri hakkında öğrendiklerini, hizmetten ayrıldıktan sonra dahi ifşa etmemek mecburiyetinde olacaklar ve bu mecburiyet münasip cezalar veya disiplin tedbirlerinin müeyyidesi altında bulundurulacaktır.

c. Tesislerde bir eksiklik bulunduğunu veya kanuni hükümlerin ihlal edildiğini kendilerine haber veren herhangi bir şikayet membaını mutlak suretle gizli tutacaklar ve teftişin bir şikayet üzerine yapıldığını işveren veya vekiline bildirmekten çekineceklerdir.

MADDE 16

İşyerlerinin ilgili kanuni hükümlerin müessir bir şekilde uygulanmasını temin etmenin lüzumlu kılacağı kadar sık ve itinali bir şekilde teftiş edilmesi lazımdır.

MADDE 17

- Uygulanması iş müfettişleri tarafından sağlanan kanuni hükümleri ihlal veya ihmal edecek şahıslar hakkında önceden ihtar edilmeksizin derhal kanuni tatbikata geçilecektir, şu kadar ki, noksanların ikmalî veya önleyici tedbirlerin uygulanması için önceden ihtarında bulunulması gereken hallerde dair millî mevzuat tarafından istisnalar kabul edilebilecektir.

- Tatbikata geçmek veya geçilmesini tavsiye etmek yerine, ihtar veya tavsiyede bulunma keyfiyeti iş müfettişlerinin takdirine bırakılır.

MADDE 18

Uygulanması iş müfettişlerinin kontrolüne tabî olan kanuni hükümleri ihlal ve vazifelerini ifada iş müfettişlerine engel çıkarmak hallerine karşı münasip cezai müeyyideler millî mevzuat tarafından derpiş edilecek ve müessir bir şekilde tatbik olunacaktır.

MADDE 19

- İcabına göre, ya iş müfettişleri veya mahalli teftiş büroları, teftiş faaliyetlerinin neticeleri hakkında merkezi teftiş makamına genel mahiyette muntazam devre raporları vermekle mükellef tutulacaklardır.

- Bu raporlar zaman zaman, merkezi makam tarafından tespit olunan tarzda hazırlanacak ve bu makam tarafından tespit edilen konuları ihtiva edecektir.

MADDE 20

- Merkezi teftiş makami, kontrolü altında bulunan teftiş servislerinin çalışmalarına dair umumî mahiyette bir senelik rapor yayınlayacaktır.

- Bu senelik raporlar, ait oldukları senenin hitamından sonra makul bir devre zarfında ve her halde 12 ay içinde yayınlanacaktır.

- Senelik raporların suretleri, yayımlandıktan sonra makul bir devre zarfında her halde üç ay içinde Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürlüğüne gönderilecektir.

MADDE 21

Merkezi teftiş makamı tarafından yayınlanan senelik rapor aşağıdaki konuları ve adı geçen makamın kontrolüne tabî olan diğeri ilgili hususları ihtiva edecektir.

- a. Teftiş servisinin faaaliyetiyle ilgili kanunlar ve tüzükler;
- b. İş teftiş servisinin personeli;
- c. Teftiş tabî işyerlerinin istatistikleri ve buralarda çalıştırılan işçilerin sayısı;
- d. Teftiş ziyaretlerinin istatistikleri;
- e. İşlenen suçlara ve verilen cezalara dair istatistikler;
- f. İş kazaları istatistikleri;
- g. Meslek hastalıkları istatistikleri.

BÖLÜM II

TİCARETTE İŞ TEFTİŞİ

MADDE 22

Hakkında bu Sözleşmenin bu kısmının yürürlükte bulunduğu Milletlerarası Çalışma Teşkilatının her üyesinin ticari işyerlerinde bir iş sistemi bulundurulması lazımdır.

MADDE 23

Ticari işyerlerinde iş teftiş sistemi, çalışma şartlarına ve işçilerin işleriyle meşgul oldukları sırada korunmalarına dair olan kanuni hükümlerin uygulanmasını sağlamakla iş müfettişlerinin vazifeli oldukları işyerleri hakkında uygulanır.

MADDE 24

Ticari işyerlerinde iş teftiş sistemi, bu Sözleşmenin 3-21. Maddeleri hükümlerinin, uygulanabildikleri nispette yerine getirilmesini sağlamalıdır.

BÖLÜM III

MUHTELİF TEDBİRLER

MADDE 25

- Milletlerarası Çalışma Teşkilatının bu Sözleşmeyi onayan her üyesi onama belgesine ekleyeceği bir beyanla Sözleşmeyi kabulünde II nci kısmı müstesna tutabilir.
- Bu şekilde beyanda bulunmuş her üye, müteakip bir beyanla evvelki beyanını herhangi bir zamanda iptal edebilir.
- Bu maddenin birinci paragrafına göre yapılmış olan beyanın kendisi hakkında yürürlükte bulunduğu her üye Sözleşmenin tatbikine dair yıllık raporunda Sözleşmenin II nci kısmının hükümleri hakkında kendi kanunun ve tatbikatının durumunu bildirecek ve adı geçen hükümlerin ne dereceye kadar tatbik mevkiine konduğunu veya konulmasını tasavvur edildiğini açıklayacaktır.

MADDE 26

Herhangi bir işyerinin veya işyeri kısmının yahut servisinin, bu Sözleşmenin şumulüne girdiği muhakkak surette belli olmadığı takdirde, meselenin hali yetkili makama ait olacaktır.

MADDE 27

Bu Sözleşmede “Kanuni Hükümler” tabiri kanun ve tüzüklerden başka, kanun kuvvetini haiz bulunan ve uygulanmasını sağlamak iş müfettişlerinin vazifesi olan hakem kararlarını ve genel sözleşmeleri de içine alır.

MADDE 28

Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Statüsünün 2 nci maddesi gereğince verilecek olan senelik raporlara bu Sözleşme hükümlerini tatbik mevkiine koyan bütün kanunlar ve tüzükler hakkında mufassal malûmat dercedilecektir.

MADDE 29

- Bir üyenin ülkesi geniş bölgeleri ihtiva edip de bu bölgelerdeki nüfusun dağınlıklığı ve gelişme safhası dolayısıyla yetkili makam bu Sözleşme hükümlerinin buralarda uygulanmasının kabil olmayacağını mülhaza ettiği takdirde, adı geçen makam, bu bölgeleri bu Sözleşmenin uygulanmasından ya tamamıyla veyahut muayyen işletmeler veya işler hakkında münasip göreceği istisnalar kabul etmek suretiyle kısmen muaf tutabilir.

- Her üye, Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Statüsünün 22 nci maddesi gereğince bu Sözleşmenin uygulanmasına dair vereceği ilk raporunda, hakkında bu madde hükümlerine müracaat niyetinde olduğu bölgeleri ve hükümlere müracaat niyetinde olmasının sebeplerini göstermelidir; hiç bir üye, daha sonra bu suretle göstermiş bulunduğu bölgelerden maadası için bu madde hükümlerine müracaat edemez.

- Bu madde hükümlerine müracaat eden her üye, müteakip yıllık raporlarında, hangi bölgeler için bu madde hükümlerine müracaat hakkından vazgeçtiğini göstermelidir.

MADDE 30

Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Statüsünün 1946 yılında tadil edilen metnin 35 inci maddesinde zikrolunan ülkeler hususunda bu suretle tadil edilmiş olan adı geçen maddenin 4 ve 5 inci fıkralarında yazılı ülkeler hariç, bu Sözleşmeyi onayan her teşkilat üyesi, aşağıdaki hususları bildiren bir beyanı Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne, onanmasından sonra, mümkün olan en kısa müddet içinde göndermelidir:

- Haklarında Sözleşme hükümlerinin hiç bir değişiklik yapılmadan uygulanmasını taahhüt ettiği ülkeler;

- Haklarında Sözleşme hükümlerinin değişikliklerle uygulanmasını taahhüt ettiği ülkeler ve bu değişikliklerin nelerden ibaret olduğu;

- Haklarında Sözleşmenin uygulanamayacağı ülkeler ve bu gibi hallerde Sözleşmenin uygulanmamasının sebepleri,

- Haklarında kararını sonraya bıraktığı ülkeler,

- a. Bu maddenin birinci paragrafının a ve b bentlerinde zikrolunan taahhütler, onanmanın ayrılmaz kısımları olarak sayılacak ve aynı sonuçları doğuracaktır.

- b. Her üye bu maddenin 1. paragrafının b), c) ve d) bentleri gereğince daha önce yapmış olduğu beyanda mevcut ihtirazı kayıtların hepsinden yahut bir kısmından, yeni bir beyan ile vazgeçebilecektir.

- c. Her üye 34 üncü madde hükümlerine uygun olarak, bu Sözleşmenin feshedilebileceği devreler zarfında Genel Müdüre, daha evvelki herhangi bir beyanın hükümlerini herhangi başka bir bakımdan değiştiren ve belirli ülkelerdeki durumu bildiren yeni bir beyan gönderebilecektir.

MADDE 31

- Bu Sözleşme konusunda dahil bulunan meseleler, anavatan dışı bir ülkenin makamlarının bizzat kendi yetkisi çerçevesi içine girdiği zaman, o ülkenin milletlerarası münasebetlerinden sorumlu olan üye, adı geçen ülkenin hükümetiyle mütabık olarak, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne, o ülke adına, bu sözleşmedeki vecibeleri kabul ettiğine dair bir beyan gönderebilecektir.

- Bu Sözleşmedeki vecibelerin kabulü hakkındaki bir beyan Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne;

- a. Müşterek otoriteleri altında bulunan bir ülke için iki veya daha fazla teşkilat üyesi;
- b. Birleşmiş Milletler Antlaşması hükümleri yahut o ülke hakkında yürürlükte olan diğer bir hüküm gereğince, o ülkenin idaresinden sorumlu bulunan Milletlerarası her makam tarafından gönderilebilir.
- Bu maddenin yukarıdaki paragrafları hükümleri uyarınca, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilen beyanlar, Sözleşme hükümlerinin ilgili ülkede değişikliklerle mi yoksa değişiklik yapılmadan mı uygulanacağını bildirmelidir; beyan Sözleşme hükümlerinin değişiklikler kaydıyla uygulandığını bildirdiği zaman, adı geçen değişikliklerin nelerden ibaret olduğunu belirtmelidir.
 - İlgili üye yahut üyeler veya Milletlerarası makam 17 nci madde hükümlerine uygun olarak, Sözleşmenin feshedilebileceği devreler zarfında Genel Müdüre, daha evvelki beyanın hükümlerinin herhangi başka bir bakımdan değiştiren ve bu Sözleşmenin uygulanması hususundaki durumu belirten yeni bir beyan gönderebilecektir.

BÖLÜM IV

SON HÜKÜMLER

MADDE 32

Bu sözleşmenin kesin onama belgeleri, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne gönderilecek ve onun tarafından tescil edilecektir.

MADDE 33

- Bu Sözleşme ancak onama belgeleri Genel Müdür tarafından tescil edilmiş olan Milletlerarası Çalışma Teşkilatı üyelerini bağlayacaktır.
- Bu Sözleşme iki üyenin onama belgelerinin Genel Müdür tarafından tescil edilmesi tarihinden on iki ay sonra yürürlüğe girecektir.
- Daha sonra bu Sözleşme her üye hakkında, kendisini onama belgesinin tescilinden itibaren on iki ay sonra yürürlüğe girecektir.

MADDE 34

- Bu Sözleşmeyi onayan her üye, onu, ilk yürürlüğe giriş tarihinden itibaren on yıllık bir devre sonunda, Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürüne göndereceği ve bu müdürün tescil edeceği bir ihbarname ile feshedilebilir. Fesih, tescil tarihinden ancak bir yıl sonra muteber olacaktır.
- Bu sözleşmeyi onamış olup da onu bundan önceki fıkrada yazılı on yıllık devrenin bitiminden itibaren bir yıl zarfında bu madde gereğince feshetmek ihtiyatını kullanmayan her üye, yeniden on yıllık bir müddet için bağlanmış olacak ve bundan sonra bu Sözleşmeyi, her on yıllık devre bitince, bu maddede derpiş edilen şartlar içinde feshedebilecektir.

MADDE 35

- Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü teşkilat üyeleri tarafından kendisine bildirilen bütün onama beyan ve fesihlerin tescil edildiklerini, Milletlerarası Çalışma Teşkilatının bütün üyelerine tebliğ edecektir.

- Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Genel Müdürü, kendisine gönderilen Sözleşmenin ikinci onama belgesinin tescil edildiğini teşkilat üyelerine tebliğ ederken, bu Sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında teşkilat üyelerinin dikkatini çekecektir.

MADDE 36

Milletlerarası Çalışma Bürosu Genel Müdürü yukarıdaki maddeler gereğince tescil etmiş olduğu bütün onama ve fesihlere dair tam bilgileri, Birleşmiş milletler Antlaşmasınının 102 nci maddesi uyarınca tescil edilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine ulaştıracaktır.

MADDE 37

Bu sözleşmenin yürürlüğe girmesinden itibaren her on yıllık bir devre sonunda, Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Yönetim Kurulu bu Sözleşmenin uygulanması hakkındaki bir raporu Genel Konferansa sunacak ve onun tamamen veya kısmen değiştirilmesi keyfiyetinin konferans gündemine konulması lüzumu hakkında karar verecektir.

MADDE 38

- Konferansın bu Sözleşmeyi tamamen veya kısmen değiştiren yeni bir Sözleşme kabul etmesi halinde ve yeni Sözleşme başkaca hükümler ihtiva eylemediği takdirde:

a. Tadil edici yeni Sözleşmenin bir üye tarafından onanması keyfiyeti, yukarıdaki 34 ncü madde nazara alınmaksızın fakat tadil edici yeni Sözleşme yürürlüğe girmiş olmak kayıt ve şartı ile, bu Sözleşmenin derhal ve kendiliğinden feshini tazammun edecektir.

b. Tadil edici Sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren, bu Sözleşme, üyelerin onanmasına artık açık bulundurulmayacaktır.

- Bu Sözleşme onu onayıp da tadil edici Sözleşmeyi onamamış bulunan üyeler için, herhalde şimdiki şekil ve muhtevasıyle muteber olmakta devam edecektir.

MADDE 39

Bu Sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinleri aynı şekilde muteberdir.